

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/167/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6818201825
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6818201825.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ľubomíra Šablu a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu P. banka F., a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, XXX XX L., zastúpený advokátom JUDr. Petrom Vachanom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie 2 174,86 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 7Csp/94/2018-133 zo 14.06.2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti III. výroku, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť istinu 1 835,35 €, úrok 132,67 €, úrok 17,9 % ročne z nezaplatennej istiny 2 174,86 € od 31.08.2018 do 25.09.2018, z nezaplatennej istiny 2 134,86 € od 26.09.2018 do 19.10.2018, z nezaplatennej istiny 2 094,86 € od 20.10.2018 do 20.11.2018, z nezaplatennej istiny 2 054,86 € od 21.11.2018 do 21.12.2018, z nezaplatennej istiny 2 014,86 € od 22.12.2018 do 14.01.2019, z nezaplatennej istiny 1 972,51 € od 15.01.2019 do 18.01.2019, z nezaplatennej istiny 1 932,51 € od 19.01.2019 do 20.02.2019, z nezaplatennej istiny 1 883,93 € od 21.02.2019 do 20.03.2019, z nezaplatennej istiny 1 835,35 € od 21.03.2019 do zaplatenia mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 1835,35 € a úrok z úveru vo výške 1 199,93 € v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrh žalovaného na prerušenie konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie v konaní C-331/18 TE proti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. súd prvej inštancie zamietol s odôvodnením, že prejudiciálne otázky položené Súdnemu dvoru Európskej únie vychádzajú z konkrétneho skutkového a právneho stavu v konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove a nemajú natoľko zásadný význam pre konanie o žalobe proti žalovanému, aby z tohto dôvodu prerušil súd konanie do právoplatného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach. Konanie v časti o zaplatenie istiny 339,59 € súd prvej inštancie pre späťvzatie žaloby zastavil. Túto sumu uhradil žalovaný po predčasnom zosplatnení úveru a bola započítaná žalobcom na istinu. Nárok na zaplatenie zostávajúcej dlžnej istiny 1 835,35 € súd prvej inštancie považoval za dôvodný, keď listinnými dôkazmi bolo preukázané, že dňa 28.06.2013 uzatvoril žalobca so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 3 000,- € na fixnú úrokovú sadzbu 17,90 % ročne, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v 120 mesačných splátkach po 54,36 €. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný ako dlžník podľa zmluva zaplatiť bola určená sumou 6 523,20 €. Dátum prvej splátky úveru bol dohodnutý na deň 29.07.2013 a termín konečnej splatnosti úveru na deň 27.06.2023. Zmluva o úvere obsahovala obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o

iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.04.2014 (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z. z.“) a to záväzok veriteľa poskytnúť v prospech dlžníka peňažné prostriedky, určenie sumy poskytovaných peňažných prostriedkov, ako aj záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky. Vzhľadom na úplnosť a perfektnosť úverovej zmluvy nie je poskytnutý úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov, preto súd priznal žalobcovi okrem istiny aj ostatné uplatnené nároky vyčíslené ku dňu predčasného zosplatnenia úveru a to zmluvné úroky v sume 132,67 € a úrok z omeškania z dlžných splátok istiny do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v sume 1,40 €.

1.1 Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/15 B. N. F. c/a M. V. vysvetlil, že obchodné podmienky nemusia byť osobitne podpísané a považujú sa za súčasť zmluvy za predpokladu, že úverová zmluva na ne jasne a presne odkazuje a spotrebiteľovi boli pred uzavretím úverovej zmluvy skutočne odovzdané. V zmluve o úvere je odkaz na všeobecné obchodné podmienky banky s tým, že tvoria neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy. Vo všeobecných obchodných podmienkach bolo dohodnuté, že žalobcovi prináleží úrok z úveru až do splatenia úveru, z čoho súd prvej inštancie vyvodil, že žalobcovi je potrebné priznať aj úrok z úveru vo výške 17,90 % ročne z istiny aj za obdobie po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru až do zaplatenia, keď zmluvný úrok predstavuje cenu za užívanie poskytnutých prostriedkov zo strany veriteľa, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t. j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Ak si strany zmluvne dohodli splácanie úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov až do reálneho splatenia úveru a zároveň žiadna zákonná úprava nevylučuje nárok žalobcu na priznanie úroku z istiny aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, bolo potrebné vyhovieť žalobe aj v časti o zaplatenie úroku z úveru z dlžnej istiny až do jej zaplatenia.

1.2 Zo všeobecných obchodných podmienok zároveň jednoznačne vyplýva, že nárok na úroky z omeškania má žalobca len zo sumy nesplatených častí peňažných prostriedkov poskytnutých žalobcom žalovanému, t. j. z istiny, na základe čoho žaloba v časti úrokov z omeškania z nezaplatených zmluvných úrokov dôvodná nie je a preto bola súdom prvej inštancie zamietnutá.

1.3 Podľa § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) spolu s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny odo dňa nasledujúceho po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a to zo súm zohľadňujúcich čiastočné platby žalovaného po predčasnom zosplatnení úveru.

1.4 Vzhľadom na pomerne vysokú sumu priznaného nároku určil súd prvej inštancie žalovanému dlhšiu a to 15 dňovú lehotu na plnenie, ale návrhu žalovaného na splácanie dlžnej sumy v mesačných splátkach nevyhovelo, pretože žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, že jeho pomery odôvodňujú priznanie výhody splátok.

1.5 I keď bolo konanie v časti o zaplatenie istiny zastavené, nie je možné dospieť k názoru, že v tejto časti žalobca úspech v spore nemal, keď v priebehu konania žalovaný čiastočne svoj dlh uhradil. S odkazom na ustanovenie § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) súd prvej inštancie posudzujúc úspech žalobcu v konaní ako plný, žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému priznal v rozsahu 100 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku v bode III. a V. napadol odvolaním žalovaný s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci. Za nesprávne právne posúdenie veci žalovaný označil, že súd prvej inštancie nevyhodnotil zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov pre absenciu obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a žalobcovi priznal nárok aj na zmluvný úrok po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. S poukazom na § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. dôvodil, že všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej aj „RPMN“) mohol žalobca preukázať tak, že do zmluvy uvedie výpočet RPMN, teda vzorec výpočtu RPMN s dosadenými a vysvetlenými veličinami. Prevažná rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky sa priklonila k právnomu názoru, že dojednané úroky z úveru patria veriteľovi len za dobu do splatnosti úveru a po splatnosti patria veriteľovi už len úroky z omeškania, ak je dlžník v omeškaní so splnením svojej povinnosti vrátiť riadne a včas poskytnutý úver. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.09.2012. Žalovaný navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a teda úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Všetky predpoklady použité na výpočet RPMN v zmluve uvedené sú. Ide o nasledovné: výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru a dátum zmluvy. Zákon nepožadoval, ani v súčasnosti nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Zákon stanovuje iba povinnosť uviesť tieto predpoklady do zmluvy, čo banka splnila. K nároku veriteľa na zmluvný úrok od zosplatnenia až do vrátenia peňažných prostriedkov odkazuje žalobca na svoje podanie z 18.06.2019, v ktorom uvádza, že má nárok na úrok od zosplatnenia až do vrátenia peňažných prostriedkov a zároveň poukazuje na najnovšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.07.2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018, v ktorom najvyšší súd uviedol právny záver, podľa ktorého má veriteľ nárok na zmluvný úrok z úveru bez ohľadu na zosplatnenie dlhu a to aj popri nároku na úrok z omeškania, pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom.

4. V reakcii na toto vyjadrenie žalovaný zopakoval, že zotrváva na všetkých doterajších vyjadreniach a zastáva jednoznačne právny názor, že sporná zmluva je bezúročná, bez poplatkov a preto má žalobca nárok len na zostatok nesplatenej istiny, pretože zmluva neobsahuje všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN. Okrem toho doplnil, že zo strany žalobcu neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keď žalobca nepredložil listinný dôkaz o tom, že sa druhá upomienka/opakované upozornenie a výzva na predčasné splatenie úveru dostali do sféry dispozície žalovaného. Z tohto dôvodu splátky zročné od 29.07.2013 do 27.09.2015, pokiaľ neboli uhradené, sú premlčané a zároveň nemá žalobca nárok na splátky zročné po podaní žaloby z dôvodu predčasne podanej žaloby.

5. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní strán sporu podľa § 34 C. s. p. v rámci odvolacieho konania vyžiadal od žalobcu výpis z úverového účtu vo forme amortizačnej tabuľky v zmysle § 9 ods. 3 a 5 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorú doručil na oboznámenie aj žalovanému a obojstranným sporu uviedol, aké rozhodujúce skutočnosti mieni z tohto listinného dôkazu vyvodiť: celkovú výšku úroku, ktorú mal dlžník zaplatiť podľa úverovej zmluvy. V tomto prípade nebolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné za účelom doplnenia dokazovania pred odvolacím súdom napriek doslovnej dikcii ustanovenia § 385 ods. 1 C. s. p. nariadiť pojednávanie, pretože podľa § 204 C. s. p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené. Žalovaný sa k tomuto listinnému dôkazu nevyjadril.

5.1 Odvolací súd po preskúmaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. len v rozsahu odvolania žalovaného podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní žalovaného podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 C. s. p., ktoré vady nezistil, po zohľadnení skutkového zistenia vyvedeného z doplneného dokazovania pred odvolacím súdom v zmysle § 383 C. s. p. dospel k názoru, že III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 C. s. p. zmeniť, pretože v tejto časti nie sú splnené podmienky na potvrdenie ani zrušenie rozsudku. Podľa § 396 ods. 2 C. s. p. rozhodol o trovách celého konania.

6. Súdny dvor Európskej únie vo veci C-331/18, ktorej predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie podaný rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 05.04.2018, ktorý súvisí s konaním TE proti P., s. r. o. v rozsudku z 05.09.2019 na otázku vnútroštátneho súdu, či sa má výklad článku 10 ods. 2 a článku 22 ods. 1 Smernice 2008/48 ako boli vyložené rozsudkom z 09.11.2016 vo veci B. N. F. (C-42/15) uplatniť aj na zmluvy o úvere uzatvorené pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanej s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku, odpovedal, že článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 Smernice 2008/48 ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, B. N. F. (C-42/15) sa majú uplatniť aj na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a zmenou vnútroštátnej úpravy. Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 bol vyhlásený 09.11.2016. Správne súd prvej inštancie posudzoval náležitosti zmluvy o úvere nielen podľa zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (zmluva o úvere bola uzavretá 28.06.2013), ale aj v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie č. C-42/2015, v ktorom súdny dvor odpovedal na položenú otázku vnútroštátnym súdom, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Hneď v úvode úverovej zmluvy v bode 1.1

je uvedené, že banky poskytne klientovi peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru za podmienok uvedených v úverovej zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach P. banka Slovensko, a. s., ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Na základe uvedeného bolo potrebné posudzovať obsah zmluvy a jej náležitosti spolu so všeobecnými obchodnými podmienkami.

7. Obrana žalovaného bola založená na tvrdení, že podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere musela obsahovať konkrétny vzorec výpočtu RPMN.

8. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30.04.2014 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

9. Spôsob výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov spotrebiteľského úveru upravoval zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy v § 19 s odkazom na vzorec uvedený v prílohe č. 2. Základom pre účely výpočtu RPMN sú celkové náklady spotrebiteľa spojené s spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov konkretizovaných v zákone. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že v bode 1.2 zmluvy o úvere sú uvedené všetky údaje, ktoré slúžili na výpočet RPMN, aj s názorom žalobcu, že súčasťou zmluvy o úvere nemusí byť konkrétny vzorec na výpočet RPMN, a preto nie je možné považovať spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanému za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

10. Na základe návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného rozhodnutím Krajského súdu v Trnave z 12.03.2019 súvisiaceho s konaním RN proti B. N. F., a. s. rozhodol Súdny dvor Európskej únie dňa 19.12.2019 vo veci C-290/19 k výkladu článku 10 ods. 2 písm. g) Smernice 2008/48 tak, že zmluva o úvere musí zrozumiteľne a stručne uvádzať RPMN jednou konkrétnou hodnotou, aby spotrebiteľ dostal pred uzavretím zmluvy o úvere primerané informácie, ktoré mu umožnia posúdiť z hospodárskeho hľadiska rozsah záväzku, ktorý obsahuje uzavretie zmluvy o úvere. Toto rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie potvrdzuje, že v zmluve o úvere postačí uviesť predpoklady pre výpočet RPMN a konkrétnu hodnotu RPMN a nie je potrebné v zmluve uvádzať aj vzorec s dosadenými veličinami pre výpočet RPMN, aby úver nebol považovaný za bezúročný a bezpoplatkový pre porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.

11. V podaní z 18.04.2019 po podaní odporu žalovaným vzal žalobca čiastočne späť žalobu o sumu 339,51 €, ktorú žalovaný uhradil v období od zosplatnenia úveru do 20.03.2019. Všetky platby započítal žalobca na istinu, čím sa pôvodne žalovaná suma istiny vyčíslenej ku dňu zosplatnenia úveru 30.08.2018 sumou 2 174,86 € znížila na 1 835,35 €. Žalobca sa po týchto čiastočných úhradách domáhal od žalovaného zaplataenia dlžnej istiny 1 835,35 € (súdom prvej inštancie priznaná), zaplataenia dlžného úroku vo výške 132,67 € vyčíslený ku dňu zosplatnenia úveru (súd prvej inštancie priznal tento nárok), zaplataenia úroku z omeškania vo výške 1,40 € z dlžných splátok ku dňu zosplatnenia (žalobe v tejto časti vyhovel) a zaplataenia 17,90 % ročného úroku z nezaplataenej istiny 2 174,86 € od 31.08.2018 do 25.09.2018, zo sumy 2 134,86 € od 26.09.2018 do 19.10.2018, zo sumy 2 094,86 € od 20.10.2018 do 20.11.2018, zo sumy 2 054,86 € od 21.11.2018 do 21.12.2018, zo sumy 2 014,86 € od 22.12.2018 do 14.01.2019, zo sumy 1 972,51 € od 15.01.2019 do 18.01.2019, zo sumy 1 932,51 € od 19.01.2019 do 20.02.2019, zo sumy 1 883,93 € od 21.02.2019 do 20.03.2019 a zo sumy 1 835,35 € od 21.03.2019 do zaplataenia a súd prvej inštancie žalobe v časti úrokov z úveru takto aj vyhovel. Žaloba o zaplataenie úrokov z omeškania z dlžných úrokov vo výške 132,67 Eur bola zamietnutá.

12. Medzi žalobcom a žalovaným bol spor v tom, či žalobcovi prináležia úroky z úveru aj po zosplatnení úveru popri úrokoch z omeškania a za akú dobu.

13. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je zmluvou spotrebiteľskou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu

uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere § 497 a nasledujúce.

14. V dôsledku odvolania žalovaného bolo potrebné posúdiť, či súd prvej inštancie zaujal správny právny názor k časti uplatňovaného nároku žalobcom zodpovedajúceho dohodnutým úrokom z úveru vo výške 17,9 % p. a. z dlžnej istiny od zosplatnenia úveru do zaplatenia, na úhradu ktorých zaviazal žalovaného s odôvodnením, že vo všeobecných obchodných podmienkach pre poskytnutie úveru bolo stranami sporu dohodnuté, že dlžník je povinný uhradiť k nesplatenej časti úveru popri úrokoch z omeškania aj úroky až do zaplatenia úveru.

14.1 Odvolací súd uvádza, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998 zo dňa 01.07.2000 (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR ako súdu odvolacieho, nie dovolacieho) uverejnené v časopise Zo súdnej praxe vo zväzku 4 ročník 2000 pod publikačným číslom 43/2000, na ktoré sa odvoláva žalobca neriešilo otázku, či má veriteľ po predčasnom zosplatnení úveru nárok na dohodnuté úroky z úveru po zosplatnení úveru, ale či patria veriteľovi úroky z omeškania z nezaplatených zmluvných úrokov. Medzi účastníkmi konania sp. zn. 4Obo/143/98 bol spor v tom, z čoho pozostáva žalovaná pohľadávka, či predstavuje úroky z omeškania s platením splatných úrokov alebo ide o úročenie úrokov z omeškania. Odvolací súd vo veci sp. zn. 4Obo/143/98 uložil súdu prvej inštancie skúmať štruktúru žalovanej pohľadávky a je pravdou, že v ďalšom texte je uvedená veta: „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 Obchodného zákonníka)“, avšak bez bližšieho odôvodnenia s poukazom na zákonné ustanovenie, z ktorého tento záver vyplýva. V rozpore s týmto textom je poznámka k uverejnenému rozhodnutiu v časopise Zo súdnej praxe, kde je uvedené: „Osoba prijímajúca úver (dlžník) zo zmluvy o úvere podľa § 497 a nasledujúce Obchodného zákonníka preberá jednak povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia aj povinnosť platiť úroky“ a právna veta rozhodnutia, ktorá má vystihovať jeho podstatu znie: „Zmluvou o úvere sa dlžník zaväzuje vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania.“. Z uvedeného odvolací súd vyvodil, že ambíciou rozhodnutia 4Obo/143/98 nebolo riešiť, dokedy má veriteľ nárok na dohodnuté úroky z úveru, ale či z dlžných úrokov z úveru vzniká povinnosť platiť úroky z omeškania.

15. Podstatnými náležitosťami zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka je určenie zmluvných strán, výšky úveru a záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka peňažné prostriedky v dohodnutej výške, ako aj záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté prostriedky a zaplatiť úroky. Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia alebo mu tieto úroky patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom. Takáto úprava absentuje aj pri zmluve o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka alebo v zákone č. 129/2010 Z. z. Snahou zákonodarcu o úpravu tejto otázky priamo v Občianskom zákonníku bola navrhovaná zmena ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zákonom č. 106/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, že sa na konci tohto ustanovenia mala pripojiť veta: „úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“. Navrhovanú zmenu odôvodňovala dôvodová správa nasledovne: „V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok sa zavádza nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu a neprímerané postupy niektorých veriteľov sa jednoznačne zakotvuje, že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Z uvedeného plynie, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom zosplatnení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. Povedané inak, ak bol úver dojednaný na dobu 10 rokov, v 3. roku došlo k jeho jednorazovému zosplatneniu podľa § 53 ods. 9 OZ, za obdobie zvyšných 7 rokov už veriteľovi nebudú patriť odplatné úroky. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom zosplatnení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru“. Navrhovaná zmena sa do zákona č. 106/2014 Z. z. nepremietla v dôsledku pozmeňujúceho návrhu Ústavnoprávneho výboru

Národnej rady Slovenskej republiky, ktorý uznesením z 18. marca 2014 č. 392a navrhol v článku I. vypustiť bod 5 v znení: „V § 53 ods. 9 sa na konci pripája táto veta: Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“ z dôvodu možného spôsobenia problémov v aplikačnej praxi.

16. Podstatnou otázkou pre rozhodnutie o odvolaní žalovaného je, či je možný súbeh úrokov z úveru aj úrokov z omeškania alebo sa navzájom vylučujú.

17. Odvolaciemu súdu je známe uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. septembra 2012, ktorým bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29C/131/2011-127 z 23. novembra 2011 a rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/30/2012-145 z 30. mája 2012, v ktorých s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98 neboli žalobcovia v súdnom spore priznané zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere po splatnosti dlhu z dôvodu, že namietané rozhodnutie krajského súdu nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, keď krajský súd stotožňujúc sa s rozhodnutím okresného súdu s poukazom na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v oblasti úrokov z úveru potvrdil rozhodnutie okresného súdu po rozšírení vecnej argumentácie na podporu správnosti odôvodnenia rozsudku okresného súdu. V predmetnom uznesení teda ústavný súd preskúmal rozhodnutie krajského súdu z hľadiska, či výkladom zákona a právnym názorom krajského súdu nedošlo k zásahu do ústavou garantovaného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, t.j. ústavný súd podrobil rozhodnutie krajského súdu testu ústavnosti, či tento názor nie je arbitrárny, svojvoľný či zjavne neodôvodnený. Nevyjadroval sa však k vecnej správnosti právneho názoru krajského súdu o tom, či úroky patria len do zosplatnenia úveru, nakoľko pokiaľ právny názor všeobecného súdu nie je zjavne svojvoľný, neprekročí teda medze ústavnosti, nie je kompetenciou ústavného súdu posudzovať jeho vecnú správnosť. To je úlohou všeobecného súdnictva (odvolacieho a dovolacieho súdu).

18. Z amortizačnej tabuľky odvolací súd zistil, že ak by bol žalovaný zaplatil dohodnuté anuitné splátky vo výške 54,36 € v počte 120 v období od 29.07.2013 do 27.06.2023, by bol zaplatil na úrokoch z úveru dohodnutého sadzbou 17,9 % p. a. celkom 3 530,17 €. Z prehľadu splácania úveru do predčasného zosplatnenia úveru bolo zistené, že zo splátok úveru zo strany žalovaného bolo na úrok započítaných 2 330,24 €. Rozdiel medzi sumou, na ktorú žalobcovia vznikol nárok z titulu úrokov z úveru pri riadnom plnení dohodnutých zmluvných podmienok splácania úveru a sumou, ktorú zo splátok úveru si žalobca na zmluvné úroky započítal, je 1 199,93 €. K tejto sume dospel odvolací súd tak, že od dohodnutých úrokov z úveru vo výške 3 530,17 € odpočítal úroky zaplatené žalovaným dobrovoľne splátkami úveru vo výške 2 330,24 €. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal zmluvné úroky z dlžnej istiny za obdobie do zosplatnenia úveru vo výške 132,67 €. Odvolací súd žalobcovi priznal ďalších 1 067,26 € ako dlžné úroky z úveru v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok, spolu 1 199,93 € (súčet úrokov do zosplatnenia 132,67 € a dlžných úrokov podľa zmluvy) a vo zvyšku (úroky až do zaplatenia istiny) žalobu zamietol.

18.1 V zmysle § 493 OZ v platnom znení obsah dojednaného záväzku (ak je v súlade so zákonom) možno meniť len právnou úpravou (ako je to v prípade § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka) alebo dohodou zmluvných strán. V zmluve o spotrebiteľskom úvere bola dojednaná celková čiastka úveru, ktorá pozostáva z poskytnutej istiny úveru, úroku a poplatkov. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Preto podľa odvolacieho súdu zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. patrí v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

19. Rovnaký názor zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 5Cdo/42/2020 zo 16. júna 2020, v ktorom uviedol: „Z ustanovenia § 497 a § 502 ods.1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods.2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru

až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednanja, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednanja, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednanja nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“

20. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu za najnovšie rozhodnutie dovolacieho súdu k otázke povinnosti platiť zmluvné úroky po predčasnom zosplatnení úveru označil rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/113/2018 z 30. júla 2019. Najnovším rozhodnutím v tejto otázke podľa vedomostí dovolacieho súdu je uznesenie sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo 16. júna 2020, v ktorom dovolací súd ako otázku zásadného právneho významu riešil práve nárok veriteľa na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Z tohto dôvodu odvolací súd pri rozhodnutí vo veci v súlade s článkom 2 ods. 2 vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo 16. júna 2020 a nie z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/113/2018 z 30. júla 2019, v ktorom vetu citovanú v odvolaní žalobcu (nárok na zmluvné úroky patria veriteľovi až do skutočného splatenia úveru) uviedol najvyšší súd len ako poznámku a táto otázka nebola predmetom riešenia vo veci samej. Sám najvyšší súd označil úvahy k otázke, či veriteľ má alebo nemá po zosplatnení dlhu nárok na zmluvné úroky, za nadbytočné.

21. Odvolací súd nedokáže vyčíslieť, v akej časti bola zamietnutá žaloba žalobcu o zaplatenie úrokov nad priznanú sumu zmeňujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu z dôvodu, že chýbajú vstupné údaje pre tento výpočet, najmä kedy žalovaný zaplatí dlžnú istinu a koľko by činili úroky z úveru podľa žaloby od 31.08.2018 zo sumy 2 174,86 € sadzbou 17,90 % ročne do zaplatenia.

21.1 Rozhodnutie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov celého konania podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku vydané podľa § 396 ods. 2 C. s. p. neodporuje rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. apríla 2004 sp. zn. 1MCdo/1/2004 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 34/2005, v zmysle ktorého procesný úspech žalobcu v časti týkajúcej sa celej žalovanej pohľadávky a jeho neúspech iba v príslušenstve

žalovanej pohľadávky (v úrokoch z omeškania) nemožno v odôvodnených prípadoch (pri rozhodovaní o náhrade trov konania) považovať za „neúspech v pomerne nepatrnej časti“ podľa ustanovenia § 142 ods. 3 O. s. p., ale za „čistočný úspech“ v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 O. s. p. (v súčasnosti ustanovením § 255 C. s. p.), pretože žalobcovi bolo vyhovené nielen ohľadne nároku na zaplatenie istiny, ale aj väčšiny príslušenstva pohľadávky vo forme úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a žaloba bola zamietnutá len v časti úrokov prevyšujúcich dohodnuté úroky v zmluve o úvere, ktoré nie sú vyčísliteľné konkrétnou sumou.

21.2 Ak žalobca uspel s nárokom na istinu a celé príslušenstvo pohľadávky vo forme úrokov a úrokov z omeškania okrem časti úrokov z istiny, ktorých výška ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu vyčísliteľná nie je a úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov, bolo podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnené považovať žalobcu za úspešnú stranu v spore v celom rozsahu a priznať mu plnú náhradu trov konania.

22. Len na vysvetlenie odvolací súd uvádza, že svojím rozhodnutím zmenil iba časť výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcu sa istiny a úrokov z úveru a časť výroku III. o povinnosti žalovaného zaplatiť úroky z omeškania (1,40 € do zosplatenia a vo výške 5 % ročne z klesajúcej dlžnej istiny do zaplatenia) zostala nedotknutá, žalovaný má povinnosť platiť úroky z omeškania podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie. Výrok V. rozsudku okresného súdu bol nahradený výrokom č. II. tohto rozsudku.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).